

Lausunto

27.04.2026

Asia: VN/35314/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos pitää esityksen tavoitteita kansallisen kokonaisturvallisuuden vahvistamisesta ja viranomaisten yhteistoiminnan kehittämisestä lähtökohtaisesti perusteltuina. Poikkeusoloihin ja vakaviin häiriötilanteisiin varautuminen edellyttää, että yhteiskunta kykenee hyödyntämään koko käytettävissä olevan henkilöstöressurin tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Pelastustoimi on yksi keskeisimmistä toimijoista poikkeusoloissa. Pelastuslaitosten tehtävät ulottuvat laajasti hengen, terveyden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen sekä väestönsuojeluun, raivaus- ja pelastustoimintaan, onnettomuuksien torjuntaan, evakointeihin ja viranomaisten tukemiseen. Näiden tehtävien hoitaminen edellyttää riittävää, koulutettua ja tilanteeseen nopeasti sopeutuvaa henkilöstöä.

Poikkeusoloissa henkilöstön saatavuuteen kohdistuu erityisiä riskejä: samanaikaiset tapahtumat, pitkään jatkuva kuormitus sekä muun yhteiskunnan toiminnan häiriöt. Tässä tilanteessa kaikki käytettävissä oleva osaaminen ja työpanos on tärkeää kyetä ohjaamaan sinne, missä siitä on eniten hyötyä.

Siviilipalvelus on perinteisesti ollut tärkeä osa pelastustoimen tukirakennetta erityisesti poikkeusoloissa. Siviilipalvelusvelvollisten osaamista ja työpanosta on hyödynnetty muun muassa huolto-, viestintä-, logistiikka-, avustamis- ja tukitehtävissä, jotka vapauttavat ammatillista operatiivista henkilöstöä varsinaisiin ydintehtäviin.

Tämän vuoksi on olennaista, että lainsäädäntö mahdollistaa siviilipalvelusvelvollisten joustavan, nopean ja tarkoituksenmukaisen käytön myös pelastustoimen tarpeisiin poikkeusoloissa.

Huomiot hallituksen esitykseen

Pelastuslaitoksen näkökulmasta on tärkeää, että esityksessä:

ei kavenneta pelastustoimen mahdollisuuksia hyödyntää siviilipalvelusvelvollisia poikkeusoloissa tai niitä vastaavissa vakavissa häiriötilanteissa

turvataan riittävä toimivaltapohja siviilipalvelusvelvollisten osoittamiseksi pelastustoimea tukeviin tehtäviin

varmistetaan yhteensopivuus pelastustoimen varautumisjärjestelmien, valmiussuunnitelmien ja hyvinvointialueiden vastuujakojen kanssa

edistetään joustavuutta ja paikallista harkintaa, jotta henkilöstöä voidaan ohjata nopeasti muuttuviin tarpeisiin

Lainsäädännön tulee tukea viranomaisten toimintakykyä, ei lisätä hallinnollista kuormaa tai rajoituksia tilanteissa, joissa nopea reagointi on välttämätöntä.

Johansson Peter

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos/ Itä-Uudenmaan hyvinvointialue - Peter
Johansson, pelastusjohtaja